

XCÈNTRIC EL·CINEMA DEL·CCCB

02

-
gener-
febrer 2012

REYNOLD REYNOLDS, PATRICK JOLLEY, SAMARA GOLDEN, JOYCE WIELAND, ANDRÉ SAUVAGE, JUDY FISKIN, THOM ANDERSEN, ROGER LEENHARDT, GEORGTILLER, SIEGFRIED A. FRUHAUF, PAOLO GIOLI, KERRY LAITALA, O. TIETJENS I L. PRANDH, KYLE CANTERBURY, DANIEL ZIMMERMANN, PLATFORM, CLAUDIO SINATTI, INGER LISE HANSEN, KURT KREN, ZBIGNIEW RYBCZYNSKI, KOTAROTANAKA, DARIUSZ KRZECZEK, GRZEGORZ ROGALA, GARY BEYDLER, HANS SCHEUGL, JOHN SMITH, ZHENCHEN LIU, ROBERT BREER, THOMAS STEINER, ISAAC JULIEN, BLACK AUDIO FILM COLLECTIVE, WARREN SONBERT, MILES BROS., JEAN-LOUIS GONNET, ERNIE GEHR, IVAN LADISLAV GALETA, PHILIPPE PARRENO, MATTHEW BUCKINGHAM, CHRISTOPH GIRARDET I VOLKER SCHREINER, BRUCE I NORMAN YONEMOTO

Dj
12
gener
20 h
AUDITORI

Reynold Reynolds. Somnis i malsons

L'obra del nord-americà Reynold Reynolds, que s'ha exhibit tant en galeries d'art com en sales cinematogràfiques i festivals com el de Sundance, mostra personatges, sobretot femenins, atrapats en un espai que té tant de protagonisme com ells mateixos. Les seves peces, realitzacions exquisides en les quals utilitza tècniques com ara la pixilació o el rodatge fotograma a fotograma dels seus intèrprets, juguen amb tòpics associats amb el surrealisme, com ara la transformació, la destrucció i la descomposició. [Projecció en vídeo.]

Seven Days 'Til Sunday, Reynold Reynolds i Patrick Jolley, 1998, 8 min; **Secret Life**, R. Reynolds, 2008, 10 min; **Secret Machine**, R. Reynolds, 2009, 14 min; **Six Easy Pieces**, R. Reynolds, 2010, 10 min; **Sugar**, R. Reynolds, P. Jolley i Samara Golden, 2005, 33 min.

Dj
19
gener
20 h
AUDITORI

Joyce Wieland. Política i patriotisme

Malgrat la seva escassa producció, que amb prou feines engloba una quinzena de curtsmetratges i dos llargs, la canadencsa Joyce Wieland (1931-1998) està considerada una de les grans cineastes experimentals dels anys seixanta i setanta. La seva obra incorpora una visió molt personal sobre temes com ara el feminisme, el nacionalisme o l'ecologia. Lauren Howes, la directora del Canadian Filmmakers Distribution Centre, que ha publicat recentment les seves obres completes en DVD, presentarà una selecció dels seus millors treballs i oferirà l'oportunitat d'apropar-nos a una filmografia poc vista al nostre país. [Projecció en 16 mm. V.O. Anglès.]

Patriotism 1, 1964, 4 min; **Rat Life and Diet in North America**, 1968, 16 min; **Patriotism 2**, 1965, sense so, 3 min; **Handtinting**, 1967, sense so, 6 min; **Barbara's Blindness**, 1965, 16 min 15 s; **Solidarity**, 1973, 10 min 15 s; **Water Sark**, 1966, 13 min 30 s.

Dg
22
gener
18.30 h
AUDITORI

Evocació de París

André Sauvage, poeta, pintor, aventurer i cineasta, proper als surrealistes, és l'autor de diversos documentals i pel·lícules de ficció, pràcticament oblidades, que en el seu moment van provocar l'admiració de Jean Renoir i de Jean Vigo. En el seu film més famós, Sauvage presenta el retrat del París dels anys vint, barri a barri, a l'encontre dels seus habitants, seguint les vies fluvials, els camps, els carrers i els monuments. Com un explorador a l'interior de la ciutat, el cineasta acorralla la poesia, la realitat quotidiana i el desconegut, amb un estil que evoca més la mirada etnogràfica que el llenguatge d'avantguarda. «Paris —deia Sauvage—, en misteri, en l'inesperat, en humanitat, en bellesa, bé val el Pol Nord o el Sàhara.»

Études sur Paris, André Sauvage, França, 1928, 35 mm, sense so, 90 min.

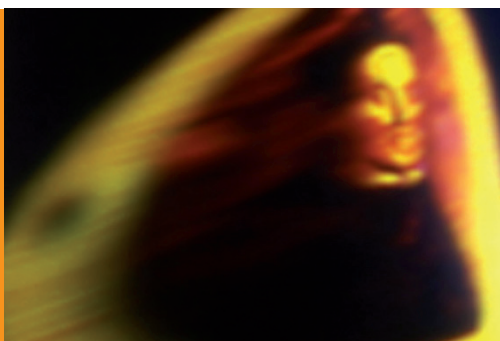
Dj
26
gener
20 h
AUDITORI

Naixement (o pèrdues) del cinema

Després de més d'un segle d'un profund canvi perceptiu introduït per la fotografia i el cinema, Judy Fiskin, a *The End of Photography*, ens recorda que els processos químics i els dispositius analògics que han definit aquests mitjans estan arribant a la seva fi. Al mateix temps, però, les formes que el cinema i la fotografia han convencionalitzat, i que es troben avui esteses en la realitat quotidiana, van deixar enrere tot un conjunt de mecanismes que es van experimentar sobre la percepció del moviment. L'assaig filmic de Thom Andersen demostra que el zoopraxiscopi de Muybridge no era tan sols un precursor del cinema sinó una tecnologia autònoma. Roger Leenhardt, a *Naissance du cinéma*, ret homenatge a les primeres investigacions precinematogràfiques: experiments de laboratori, la llanterna màgica, el teatre òptic, els efectes perceptius de les imatges en moviment produïdes pel fenaquistoscopi, el praxinoscopi o el zoòtrop.

***The End of Photography*, Judy Fiskin**, Estats Units, 2007, vídeo, 3 min; ***Eadweard Muybridge, Zoopraxographer*, Thom Andersen**, Estats Units, 1976, 16 mm, 60 min; ***Naissance du cinéma*, Roger Leenhardt**, França, 1951, 16 mm, 45 min.

Dg
29
gener
18.30 h
AUDITORI

El traumatògraf i altres fantasmagories

Des que existeix la tecnologia de la imatge, la visibilitat comporta la nit o, el que és el mateix, la mort. La lògica espectral, la del mort retornat, recorre qualsevol imatge cinematogràfica. Davant de la pantalla sostenim una mirada impossible veient en la foscor imatges descarnades, fantasmes, traumes, incisions, talls capaços de travessar el cos i l'ull. En aquest sentit, l'experiència cinematogràfica ja estava anticipada, somiada, molt abans de la invenció estrictament tècnica de la càmera i el projector, com en aquests espectacles que, a partir de coneixements científics, de l'il·lusionisme cinemàtic i d'efectes sonors, creaven representacions fantasmagòriques i espectrals, ectoplasmes que espantaven el públic.

***Vargtimmen - After a Scene by Ingmar Bergman*, Georg Tiller**, Àustria, 2010, vídeo, 6 min; ***Night Sweat*, Siegfried A. Fruhauf**, Àustria, 2008, 35 mm, 9 min; ***Quando l'occhio trema*, Paolo Gioli**, Itàlia, 1989, 16 mm, sense so, 18 min; ***Traumatografo*, Paolo Gioli**, Itàlia, 1973, 16 mm, 25 min; ***Spectrology*, Kerry Laitala**, Estats Units, 2009, 16 mm, 11 min; ***Phantogram*, Kerry Laitala**, Estats Units, 2009, 16 mm, 9 min; ***Entstehung von Wirbeln bei in Wasser bewegte Körpern*, O. Tietjens i L. Prandh**, Alemanya, 1925, 35 mm, 10 min.

Dj
2
febrer
20 h
AUDITORI

Video Out. Kyle Canterbury

Kyle Canterbury es va criar a un suburbi de Flint, Michigan, i als 16 anys, el 2006, va començar a realitzar les seves peces en vídeo, que aviat van rebre elogis entusiastes per part de Fred Camper o Jonathan Rosenbaum («Canterbury realitza coses amb els ritmes i les textures que no havia vist abans ni en cinema ni en vídeo»). Són peces breus, entre uns quants segons i els deu minuts, que mostren que algú que ha crescut davant de la «finestra» del televisor, en plena pantalla global, és capaç de construir mètodes de visió: refilmant, intensificant els colors, el gra o el pixel del monitor, o en espais domèstics o públics, Canterbury traça els seus vídeos lírics —en l'estela de *The Text of Light*, de Brakhage— entre les sensacions suggerides i l'abstracció, a partir de tècniques i motius molt variats (una finestra, un blau neó, les imatges de George W. Bush, etc.). Aquest programa recull peces des de la se-

va primera etapa fins a les seves noves pel·lícules, o «landscape works» que exploren «els marges del moviment». [Projecció en vídeo.]

Color Shifts, 2006, 36 s; ***Fragments from a Room***, 2006, 3 min; ***A VIDEO***, 2006, 3 min; ***19: Passage***, 2006, 5 min; ***Building in Detroit #2***, 2006, 2 min; ***7 New Videos: #3***, 2006, 1 min; ***7 New Videos: #5***, 2006, 2 s; ***7 New Videos: #7***, 2006, 43 s; ***(July, 2006)***, 2 min; ***Windowviews***, 2006, 1 min; ***Ten Videos: 10***, 2006, 3 min; ***02***, 2006, 5 min; ***XL***, 2006, 3 min; ***Screen***, 2009, 4 min; ***Chair***, 2009, 6 min; ***January***, 2009, 11 min; ***Gardens***, 2009, 24 s; ***Garden***, 2009, 10 min.

Dg

5

febrer

18.30 h

AUDITORI

Visions panòptiques/paisatges impossibles

Aquesta sessió està dedicada al mite de la visió global i a la seva apropiació dialèctica per part de cineastes i artistes visuals. La idea de la panòptica, apareguda a finals del segle XVIII, designa inicialment el dispositiu arquitectònic d'una presó, en la qual tots els detinguts són observats per un únic guardià, que ells no veuen; una mena d'invisible omnisciència del poder. Al segle XX, el filòsof Michel Foucault definirà el panoptisme com la matriu de «la societat disciplinària», que exerceix una vigilància generalitzada a fi d'orientar les conductes. Els mitjans de l'òptica moderna, de les tecnologies de la imatge i del cinema ens proporcionen aquí el pretext d'una mirada panòptica posada dràsticament en abisme. Panoràmiques a 360°, càmeres subjectives, imatges de videovigilància i multipantalles conformen la caixa a malícies de divagacions i recreacions del paisatge altament poètiques i delirants.

Stick Climbing, Daniel Zimmermann, Àustria, 2010, 35 mm, 14 min; **Domenica 6 Aprile, ore 11:42**, Flatfarm, Itàlia, 2008, vídeo, 6 min; **Gardening**, Claudio Sinatti, Itàlia, 2000, vídeo, 14 min; **Hus**, Inger Lise Hansen, Noruega, 1998, 16 mm, 7 min 30 s; **31/75 Asyl**, Kurt Kren, Àustria, 1975, 16 mm, 8 min 30 s; **New Book**, Zbigniew Rybczynski, Polònia, 1975, 10 min; **Kaizer**, Kotaro Tanaka, Japó, 2006, vídeo, 10 min; **Elements**, Dariusz Krzeczek, Àustria, 2005, 35 mm, 7 min.

Dj

9

febrer

20 h

AUDITORI

Paisatges impossibles/psicogeografia

La noció de psicogeografia, concebuda pels situacionistes a mitjan anys cinquanta, consisteix en l'estudi dels efectes del mitjà geogràfic en el comportament afectiu dels individus. La poètica psicogeogràfica s'oposa, d'aquesta manera, a l'impuls panòptic en el sentit que pretén lliurar-se a extractes subjectius i a recorreguts diferencials a l'interior del paisatge més que no pas a la seva observació globalitzadora, científica i alterna. En les pel·lícules reunides en aquest programa, l'observació del paisatge és constantment suplantada per l'expressió d'una visió, d'una emoció o d'una veu. Sorolls, intervencions gràfiques, superposició del mite a la realitat, són algunes estratègies fantàsiques que aquí s'utilitzen per contrarestar la voluntat de supremacia de la pantalla global...

Oh, I Can't Stop!, Zbigniew Rybczynski, Polònia, 1975, 35 mm, 10 min; **Line**, Grzegorz Rogala, Polònia, 1981, vídeo, 7 min; **Pasadena Freeway Stills**, Gary Beydler, Estats Units, 1974, 16 mm, 6 min; **Hernals**, Hans Scheufl, Àustria, 1967, 16 mm, 12 min; **The Girl Chewing Gum**, John Smith, Regne Unit, 1976, 16 mm, 12 min; **Under Construction**, Zhenchen Liu, Xina-França, 2007, vídeo, 10 min; **Fuji**, Robert Breer, Estats Units, 1973, 16 mm, 9 min; **Höhenrausch**, Siegfried Fruhauf, Àustria, 1999, 16 mm, 4 min; **Camping Cezanne**, Thomas Steiner, Alemanya, 2009, vídeo, 8 min 30 s.

Dg

12

febrer

18.30 h

AUDITORI

Black Audio Film Collective

Black Audio Film Collective va ser un grup actiu entre el 1983 i el 1998 que produïa vídeos, films i instal·lacions. Va ser la principal manifestació —i més radical, complexa i polèmica— del black cinema al Regne Unit. L'assaig filmic més reconegut del BAFC és *Handsworth Songs*, sobre els disturbis i les revoltes del 1985, on es mostra la repressió i supressió prolongada que en la societat britànica es va fer de la presència dels negres. La sessió es complementa amb una pel·lícula en l'òrbita del BAFC i del poètic i crític assaig filmic que, a partir de la influència de Marker, determina una reacció política i estètica en el cinema britànic a mitjan anys vuitanta: *Territories*, en què Isaac Julien documenta la manera en què els mitjans representen la gent negra i mostra el carnaval de Notting Hill com un esdeveniment de resistència. Després d'un període d'oblit, les obres del BAFC s'han recuperat en els darrers anys mitjançant diferents exposicions i cicles. [Projecció en vídeo.]

Territories, Isaac Julien, 1984, 21 min; **Handsworth Songs**, Black Audio Film Collective, 1986, 58 min.

Dj
16

febrer
20 h
AUDITORI

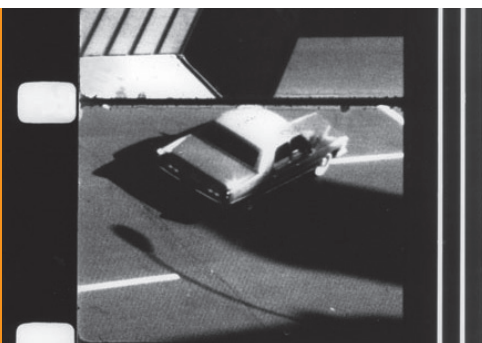
Estratègies de muntatge: Warren Sonbert

Què s'esdevé entre el pla i el tall? Com és aquesta mena d'esclat que hi ha en el pas d'una imatge a la següent? Warren Sonbert, una figura important del cinema experimental americà, juxtaposa plans filmats amb la seva càmera Bolex en el seu dia a dia a través d'un estil d'edició singular, el muntatge polivalent, amb un ritme comparable al d'algunes simfonies urbanes, però sense seguir-ne els paràmetres geogràfics i temporals. Una densitat d'imatges que, com si fos un puzzle, produeix efectes de desplaçament i múltiples associacions en l'espectador, tal com passa a *Carriage Trade*, o un sistema unificat de plans curts ple de ressonàncies mútues, on es cohesionen el color, el contingut, el moviment, la composició i el ritme, com a *Rude Awakening*. El seu cinema fa de pont entre la noció de Bazin, que entén la imatge com un element de temps i espai real, i la noció de xoc i concatenació d'imatges d'Eisenstein, i inaugura una forma oberta de muntatge a partir de la qual Dorsky, Hiller i fins i tot Brakhage desenvolupen alguns treballs. [Projecció en 16 mm, sense so.]

***Rude Awakening*, W. Sonbert, 1976, 36 min; *Carriage Trade*, W. Sonbert, 1972, 61 min.**

Dg
19

febrer
18.30 h
AUDITORI

Ficcions cinètiques

Començant amb *A Trip Down Market Street* de Miles Bros. (1906) —filmada a Market Street, a San Francisco, abans del terratrèmol— i l'assaig sobre la descomposició del moviment en *Muybridge* de Jean-Louis Gonnet —recomponent l'emulsió, la trama de les fotos—, aquest programa relaciona diferents films de cineastes i artistes que mostren que la càmera cinematogràfica, més que reproduir el moviment, el compon, el recompon o el descompon. Així, Robert Breer documenta la llegendaria exposició «Le mouvement» que va donar a conèixer l'estètica de l'art cinètic a través de les obres de Tinguely, Duchamp, Calder o Vasarely. *A Shift*, Gehr esculpeix i abstrueix cinematogràficament un ballet mecànic a partir d'imatges de cotxes i línies en l'asfalt.

Galeta juga amb les velocitats i la inversió espacial reinventant el motiu del tren, que Parreno reprèn, per la seva banda, a *June 8, 1968*, on refà el viatge amb tren que va transportar el cadàver de Robert Kennedy des del «punt de vista del mort». Finalment, Buckingham parteix de la història de Louis Le Prince, l'inventor desconegut que va desenvolupar un sistema d'imatges en moviment cinc anys abans que els Lumière. Al·ludint al precinema i al cinema dels orígens per trobar noves potències originàries en la naturalesa del cinema, a *Ficcions cinètiques* la realitat filmada genera moviments mal·leables, subterranis o històrics en els quals «el passat torna per perseguir-nos en una imatge».

***A Trip Down Market Street*, Miles Bros., 1906, vídeo, 13 min; *Filming Muybridge*, Jean-Louis Gonnet, 1981, 16 mm, 25 min; *Le mouvement*, Robert Breer, 1957, 16 mm, 15 min; *Shift*, Ernie Gehr, 1972-74, 16 mm, 7 min; *PiRàMidás 1972-1984*, Ivan Ladislav Galeta, 1984, 16 mm, 12 min; *June 8, 1968*, Philippe Parreno, 2009, vídeo, 8 min; *False Future*, Matthew Buckingham, 2007, 16 mm, 10 min.**

Dj
23

febrer
20 h
AUDITORI

Fiction Artists

Com determinen els mitjans de comunicació els modes de representació i les formes de recepció dels fenòmens socials? Quina classe de clixés generen? A partir dels treballs de Christoph Girardet i Volker Schreiner i dels germans Bruce i Norman Yonemoto, aquesta sessió pretén reflexionar sobre els mecanismes de producció de sentit dels mitjans. La representació de l'artista en el cinema és el tema de *Fiction Artists*, un vídeo creat a partir d'escenes extretes de moltes pel·lícules, on l'artista apareix com un personatge de ficció. La seva imatge, edificada per gestos i ornaments, hiperritualitzada com si fos un estereotip, dona cos a l'artista construït pels mitjans, per un mecanisme que funciona com una infinitat de miralls. Made in Hollywood calca aquest procediment i construeix una paràbola sobre la indústria de la imatge i dels mites de la televisió i del cinema a partir de la sintaxi i de les formes narratives d'aquests mateixos mitjans, un pastitx de clixés narratius que enllacen amb ironia capes d'artifici sobre l'artifici. [Projecció en vídeo.]

***Fiction Artists*, Christoph Girardet i Volker Schreiner, Alemanya, 2004, 45 min; *Made in Hollywood*, Bruce i Norman Yonemoto, Estats Units, 1990, 57 min.**

Programació: Celeste Araújo, Loïc Diaz Ronda, Gonzalo de Lucas, Oriol Sánchez. Direcció: Carolina López. + INFORMACIÓ. Web: www.cccb.org/xcentric. Facebook: www.facebook.com/XCENTRIC.CINEMA.CCCB

CCCB. Montalegre, 5 08001 Barcelona. Tel. 933064100 | www.cccb.org